

SAMAH ONDERSTEUNT OPROEP OMBUDSMANNEN: “ZORG VOOR AMV’S NA 18 JAAR!”

Hilversum, 25 mei 2022

“Ik heb nog nooit haat gehad op een bepaalde dag, maar geloof me.. De dag dat ik 18 ben geworden, was letterlijk een nachtmerrie. Omdat ik afgelopen week 18 ben geworden, is de begeleiding gestopt en moet ik het zelf uitzoeken. Ik volg traumatherapie, maar die moest per direct stoppen. Omdat ik nu 18 ben, betaalt de gemeente hier niet langer voor, en ook mijn zorgverzekeraar vergoedt het niet. Ik heb 1000 keer om hulp gevraagd bij de gemeente, maar kreeg die niet. Waarom? Omdat ik 18 ben geworden en volwassen ben... Ook moet ik twee maanden lang mijn zorgverzekering zelf gaan betalen, terwijl ik naar school ga, niet werk en pas over twee maanden een toeslag krijg. Dit slaat nergens op...!”

(jongere SAMAH-helpdesk, 2022)

Voor veel alleenstaande minderjarige vluchtelingen is 18 jaar worden geen feestje, zoals ook blijkt uit bovenstaand bericht aan de SAMAH-helpdesk. Er is lang niet altijd voldoende begeleiding en aandacht voor de complexe situatie die dan voor hen ontstaat. Dit constateren ook de Kinderombudsman en de Nationale Ombudsman, die vandaag de resultaten van hun onderzoek naar de knelpunten bij de overgang naar meerderjarigheid van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv’s) met een verblijfsstatus hebben gepubliceerd (lees het rapport [hier](#)). SAMAH sluit zich aan bij hun klemmende oproep voor verlenging van de begeleiding tot 21 jaar en het aanwijzen van één ministerie als portefeuillehouder namens de Rijksoverheid voor de zorg aan deze groep.

Knelt in het systeem

Net als de ombudsmannen constateert SAMAH dat jongeren knelt komen te zitten in het systeem.

Jongeren geven het volgende aan:

- ✓ Er verandert plotseling veel op hun 18e, ook als ze daar nog niet helemaal klaar voor zijn
- ✓ Ze hebben weinig netwerk en staan er grotendeels alleen voor na hun 18^e.
- ✓ Alles in Nederland werkt heel anders dan ze gewend zijn; jongeren weten niet goed wat er van hen verwacht wordt en hoe ze dat kunnen regelen.
- ✓ Het is moeilijk om vragen te stellen, als je niet weet wat er van je verwacht wordt.
- ✓ De onzekerheid die dat met zich meebrengt, levert jongeren veel stress op, ze willen het graag goed doen.
- ✓ De stress die ze ervaren zorgt ervoor dat het lastig is om zich te concentreren op school.
- ✓ Jongeren voelen zich erg alleen door deze situatie.

Aanvullend zien we vanuit SAMAH dat:

- ✓ er grote verschillen zijn in wat er op gemeentelijke niveau aan ondersteuning beschikbaar is
- ✓ de stress die jongeren ervaren toeneemt na 18 jaar en grote impact heeft op zaken als gezondheid, onderwijs en werk

- ✓ jongeren na hun 18^e een groot risico lopen op schulden en armoede doordat zij structureel inkomsten tekort komen
- ✓ jongeren niet goed weten wat ze kunnen vragen en daarom de reguliere voorzieningen die beschikbaar zijn niet altijd weten te vinden en deze vaak niet aansluiten bij hun situatie
- ✓ jongeren tijd nodig hebben om in de praktijk te mogen leren, het Nederlandse systeem te leren kennen en daarbij begeleid te worden.
- ✓ jongeren die tijd vaak niet gegund wordt en zij daarom soms fouten maken
- ✓ dat deze fouten zwaar bestraft worden; begrip en zoeken naar oplossingen ontbreekt
- ✓ de impact van de periode na 18 jaar op onderwijs, werk en welzijn/gezondheid vaak nog jarenlang voelbaar is voor jongeren.

“Als je net in Nederland komt, ben je als een baby, je moet alles opnieuw leren. Ze verwachten dat ik kan rennen, terwijl ik eerst moet leren lopen”

(ervaringsdeskundige, SAMAH-Community, 2021)

Jongeren geven aan dat ze een aantal dingen nodig hebben om hun leven succesvol en stabiel op te kunnen bouwen in Nederland:

- Toekomstperspectief, iets waar ze naar toe kunnen werken
- Een steunfiguur bij wie ze laagdrempelig terecht kunnen met vragen
- Contact met peers en Nederlandse jongeren
- Betrokkenheid bij de zaken die hen aangaan
- Regie over eigen leven; goed geïnformeerd worden, maar zelf mogen beslissen over keuzes.
- Tijd om in de praktijk te leren
- Oplossingsgerichte begeleiding bij fouten in plaats van ‘straf’ of boetes
- Een pedagogische omgeving
- Meer kennis over de doelgroep bij dienstverleners

SAMAH vindt het noodzakelijk dat er snel een regeling komt, waardoor alle alleenstaande minderjarige vluchtelingen tot hun 21^e een beroep kunnen doen op begeleiding, zodat ze zich kunnen ontwikkelen tot evenwichtige jongvolwassenen die succesvol participeren in onze samenleving.

Meer weten of contact?

SAMAH
Snelliuslaan 10
1222TE Hilversum
info@samah.nl
www.samah.nl
T 06 – 360 594 21